

DZIENNIK POLSKI

wychodzi codziennie niewyłączając niedziele i świąt o 8. rano.

Biurowi Redakcji „Dziennika Polskiego”, Plac Marjański
 Liczba 6 i 7.
 Przedpłata wynosi w Lwowie rocznie 18 zł. — półrocznie 9 zł. — kwartalnie 4 zł. 50 ct. — miesięcznie 1 zł. 50 ct., za przesyłką do domu dopłaca się 20 centów miesięcznie.
 Z przesyłką pocztową w państwie austriackim, rocznie 24 zł. — półrocznie 12 zł. — kwartalnie 6 zł. — miesięcznie 3 zł.
 Z przesyłką pocztową za granicę do całych Niemiec rocznie 50 marek — kwartalnie 12 marek 50 str. gr. do Francji, Anglii, Włoch i Szwajcarii rocznie 80 franków — kwartalnie 20 franków.

Numer kosztuje 6 centów.
 Rękopisów Redakcja nie zwraca.
 Telefon Redakcji 171.

Przedpłata i ogłoszenia przyjmuje w „Lwowie”
 Jedyne i wyłącznie:
 Biuro Administracji „Dziennika Polskiego”, Plac Marjański 1. 6 i 7 w domu pana Kisielki.
 We Wiedniu: pp. Haasenstein et Vogler, (Otto Maass) M. Dukes, H. Schalek, A. Oepel, Rudolf Mosse i J. Danneberg; w Berlinie, Frankfurtu, Kolonii, Haasenstein et Vogler i G. L. Daube; w Hamburgu: Karoly et Liebmann; w Paryżu: C. Adam, 52. rue du Four.
 Ogłoszenia przyjmuje się za opłatą 6 centów od jednego wiersza drobnym drukiem (petit).
 Prywatna korespondencja i nekrologia 12 ct. od wiersza. Drobne ogłoszenia 1 1/2 centa od wiersza. Pomieszczenia i sklepy po 1 ct. od wiersza.
 Reklamy w rubryce Nadesłane 20 ct. od wiersza.

Udekorowanie hr. Taaffego.

Lwów 12. października.
 Gościna cesarza Wilhelma u cesarza Franciszka Józefa nie ma na względzie żadnego specjalnego celu politycznego. Tak zapewniają augury urzędowi i półurzędowi z nad Dunaju i nad Sprei. Stosunek między monarchją austro-węgierską a cesarstwem niemieckim jest nad wszelki wyraz s rdeczym i przyjaznym, więc też monarchowie czują od czasu do czasu potrzebę osobistego zetknięcia się, by dać wyraz tym węzłom, jakie łączą ich państwa i tym szczerym uczuciom, jakie między nimi obojętnie panują. To jest jedyny cel wizyty cesarza Wilhelma we Wiedniu. Wierzymy chętnie tym zapewnieniom oficjalnym i nie szukamy na razie dla podróży cesarza niemieckiego żadnych ukrytych celów politycznych. Zastrzegamy sobie zresztą w tej mierze głos na później. Będziemy jeszcze niezawodnie mieli sposobność pisać o tem, ile w odzianach cesarza niemieckiego w Schöbrunnie polityki, a ile w nich — przyjaźni. Dzisiaj mamy jedynie zamiar zwrócić uwagę na jeden szczegół z pierwszego galowego objadu dworskiego w letniej rezydencji cesarskiej, który nie jest posabawionym pietną polityczną.

Czytelnik artykułu politycznego sawsze bywa domyślny, dlatego nie wystawimy go zapewne na zbyt ciężką próbę, jeżeli mu się każemy domyśleć, że mówimy o udekorowaniu prezidenta gabinetu przedlitawskiego, hrabiego Taaffego, przez cesarza Wilhelma. Podozwać cerclu pobiednego przystąpił cesarz niemiecki do hrabiego Taaffego i wręczył mu osobiście order Cesarnego orła. Wysożogólnienie to niezawodnie wielkie, bo to największy order pruski, ale też z drugiej strony wśród normalnych warunków zupełnie zrozumiałe i naturalne. Monarchowie podczas swoich wizyt wzajemnych, zazwyczaj dekorują wzajemnych ministrów. Niemiej jednak do orderu Cesarnego orła, którym wczoraj wyszczogólniony został hrabia Taaffe, chcą w pewnych sferach przywiązywać głębsze znaczenie polityczne.

Cesarz niemiecki był już we Wiedniu i wcale nie był skąpym w rozdzielaniu orderów. Obok innych, dostali wtedy wysokie order: minister spraw wewnętrznych i prezydent gabinetu węgierskiego, — pominięci natomiast został hrabia Taaffe, prezydent gabinetu przedlitawskiego. Czy czytelnicy nasi pamiętają, co wówczas pisał pras niemiecko-liberalna? Oto przypisywała prominięciu hrabiego Taaffego zamiar polityczny, powiedziała, że cesarz Wilhelm ostentacyjnie wyszczogólnienie prezydenta ministrów węgierskich i takiemże ignorowaniem prezydenta gabinetu przedlitawskiego chce dać do zrozumienia, iż się nie zgadza na kierunek wewnętrznej polityki w Austrii. Nie zastanawialiśmy się wówczas nad tem, czy to tłumaczenie odpowiada prawdzie, nie badaliśmy, czy cesarz Wilhelm istotnie tego rodzaju mógł mieć intencje, skonstatowaliśmy natomiast, że interpretacja zachowania się cesarza niemieckiego przez prasę niemiecko-liberalną, jest pożałowania godnym poniżeniem własnego państwa wobec zagranicy, jest umyślnie i świadomie naruszeniem własnej samodzielności i niezależności. Dzisiaj zanosi się na to, że pewna część naszych polityków wieńskich w ten sam popadnie błąd.

Prasa niemiecka nie miała jeszcze — w chwili, kiedy te słowa piszemy — sposobności do wypowiedzenia swojego sądu o najważniejszym orderze hrabiego Taaffego, o ile jednak z pierwszego telegramu sądzić można, część prasy niemieckiej ma być niezłą ochotę, zachowanie się cesarza Wilhelma wobec hrabiego Taaffego przypisywać s mienionemu kierunkowi polityki wewnętrznej w Przedlitawji. Aci na chwilę nie może nam się w głowie pomieścić, by tego ro-

dzaju przypuszczenie mogło mieć choć cieką uzasadnienia. Z całym uznaniem i z wszelkim respektem dla twórców przymierza austriacko-niemieckiego, ale ten sojusz ma ściśle ograniczone cele, łączące daleko po za granicami polityki wewnętrznej! Za howały przecież chybdu państwa, mimo serdecznej przyjaźni, jaka ich łączy, wzajemną i zupełną swoją niezawisłość, żadnemu z nich nie wolno absolutnie w niczem mieszać się do spraw wewnętrznych drugiego. Austro-Węgry przecież, jak długo im ich był samodzielnym jest drogim, nigdy chyba na to się nie zgodzą i nie pozwolą, aby komukolwiek w Niemczech, choćby on był najwyższ postawiony, wolno było wtrącać się w ich politykę wewnętrzną. Cieką zaś popelniają grzech na Austrii i na jej państwowem stanowisku ci, którzy na to pozwalają. Że to zaś czynią reprezentanci stronnictwa niemiecko-liberalnego, którzy się chętnie swoimi traktatami wiernokonstytucyjnymi, którzy zawsze mają na ustach całość i interes monarchji, że właśnie oni się radują, gdy by monarcha, przy rozdzielaniu orderów pominał był hrabiego Taaffego, gdy tenże rządził wrzokom bez Niemców, że się dzisiaj ponownie radują, gdy tenże monarcha dekoruje hrabiego Taaffego, wrzokom za to, że się zbliżył do Niemców. To jest okoliczność wysoce charakterystyczna dla — powiedzmy — patriotyzmu niemieckiego. Doprawdy, difficile est satyram non scribere.

„Tajne sądy.”

Ped powyższym tytułem zamieszcza W Allg. Ztg. zajmujący artykuł, który dotyczy niejasnej sytuacji sądów cicerów rezerwowych, w obec sąd w wojskowych. Sytuację tę sprowadza przedwzyskiem pojęcie spraw honorowych. Oficer rezerwy — i np. urzędnik sądowy jest istotnie w d iwn j pozycji: szatwiąc sprawę honorową pojedynkiem, staje w sprzeczności z ustawą karną i duchem ustawy, której ma być wykonawcą — szukając satysfakcji na drodze sądowej, dostaje się pod sąd wojskowy i traci szarę. Kollizję tę w s prawach zapatrywano na sprawy honorowe, powoduje zwłaszcza §. 1. ustawy z r. 1884, który należ do paragrafów „kanczkowych” i za każdą rzecz poprowadzić może oficera pod tajny sąd, który wyrokuje o całej jego przyszłości. Wzmiankowany dziennik przytacza fakt następujący. Porucznik rezerwy N. N. bawił przeszłego roku w Karyntji i otrzymał tam od pewnego studenta ze Szlązka pismo treści obrażającej. Pomny na przepisy kodeksu wojskowego, wysłał do owego studenta list rekomendowany, domagający się satysfakcji — gdyż inny sposób wyzwania był niemożliwy. Ów student odmówił zadośćuczynienia pod pozorem, że nie uważa za stosowne bić się z oficerem N. N. Ten jak mu nakazuje przepis, udał się w przedstawieniu stanu rzeczy do przełożonej wojskowej władzy, a to w myśl §. 7 o postępowaniu w sprawach honorowych — i wytoczył studentowi X proces e obrazę honoru. W procesie tym student X odtąd wszystkie swe zarzuty i skazywał z sobą w s. k. k. O wyniku tym sąd wojskowy został zawiadomiony, pomimo to jednak śledstwo wojskowe trwało dalej — a rezultat jego był dla oskarżonego N. N. bardzo ujemny, zarzucono mu bowiem, że nie dosyć stanowczo stanął w obronie honoru oficerskiego. Jest to więc poniekąd obelga dla sądów cywilnych. Wypadek ten — jeżeli jest prawdziwym, powinien wywołać w delegacjach słuszne oburzenie. Jest to bowiem niesprawiedliwość niebywała!

Instytut prawa międzynarodowego.

Instytut prawa międzynarodowego — *institut de droit international* — jest, jak wiadomo, — nazwa stowarzyszenia mężów nauki i wiedzy, którzy, obradując nad zagadnieniami praktycznymi z dziedziny prawa narodów i prawa międzynarodowego i opierając się wyłącznie na swej powadze naukowej, stanowią uchwały i wygłaszają wnioski, które następnie srod regulacji stosunków międzynarodowych, sama swoją siłą wewnętrzną respekt i posłuch dla się wywalczają. Instytut rzeczyony z gromadza się co trzy lata. Tego roku z gromadzenie takie miało miejsce w Genewie i pomiędzy innymi zajmowało się sprawą utworzenia związku międzynarodowego, gwoli publikacji urzędowej wszystkich traktatów państwowych.

Podobnie do istniejących już związków światowych — jak np. pocztowy, międzynarodowy telegraficzny, dla ochrony telegrafu podmorskiego, konwencja metryczna ze swem międzynarodowym biurom dla wag i miar wreszcie zaprojektowany przez Belgję i pomiędzy kilku państwami istniejący już związek dla publikacji traktatów — przedkłada obecnie instytut w mowie będący propozycję utworzenia związku międzynarodowego dla publikacji traktatów państwowych Państwa, należące do związku, będą obowiązane przedkładać biurowi, mającemu swoją siedzibę w Bernie szwajcarskiem, urzędownie wszystkie swoje traktaty w tekście oryginalnym, a tłumaczenia francuskim celem ogłoszenia tychże przez biuro rzeczony. Znaczenie tego ostatniego dla znajomości stosunków międzynarodowych, polegających na traktatach, nie ulega żadnej wątpliwości. Rozumie się samo przez się, że ogłoszany byłaby przez to biuro także tylko traktaty i umowy, które, zakomunikowane już mieszkatcom ośnośnego kraju, uzyskały tamże moc prawa. Wieg też dyplomacja nie potrzebuje się obawiać, że tajne jej układy będą może dostępnym z archiwów na światło dzienne wydobywane i publikowane, gdyż celem związku będzie wyłącznie, aby narody, należące doń, w sposób ułatwiony mogły zapoznać się wzajemnie z tem, co u nich już ogłoszone było i jako prawo publiczne istnieje.

Zbrodnie Ravachola i wogóle anarchizyczne, których widownia była niedawno temu Francja, sprawiły, że instytut w dalszym ciągu swych obrad tegorocznych zajmował się rewizją t. zw. uchwał oksfordzkich, dotyczących wydawania przez państwa takich jednostek, których zbrodnie miały cechę mieszaną: państwa i polityczną. Dotychczas trzymano się zasady, że wydawanie pewnych indywiduów z powodu cęchskich politycznych zbrodni nie może być wykluczeniem dlatego, że winowajca miał równocześnie cele polityczne na oku. Wyjątek od reguły stanowiło powstanie, lub wojna domowa i w tych wypadkach o tyle jeno, o ile one nie sprzeciwiały się prawu wojennemu. Odtó do zasady poddano obecnie na posiedzeniach genewskich rewizji i sprzecywano je dokładnie. Zarazem stali otrzymali one pewne usupienienie przez sformułowanie dość śmiałej tezy, mianowicie, iż ze stanowiska ekstradycji nigdy nie mogą być uważane, jako o polityczne, takie zbrodnie, które są wymierzone przeciw podstawom k a d e j społecznej organizacji, nie zaś wyłącznie przeciw organom państwa, lub pewnej formie rządu.

Po między innymi przedłożono dalej instytutowi obszerny i gruntowny elaborat, który dotyczy reguły międzynarodowych w kwestji do puszczania i wypędzania cudzoziemców z granic jakiegoś państwa. Elaborat ten zepchnięto jednak na następną sesję, a zapewne i ad calendas graecas. Powodu odroczenia takiego domyśleć się nie trudno. Wszakże w z gromadzeniu tem reprezentowaną jest także Rosja, wobec której

dyskusja lub uchwała „regul” tego rodzaju jest na dziś wręcz niemożliwą. Sprzeczaliby się to bowiem zbyt jaskrawo z istniejącymi w Rosji stosunkami. Na zakończenie obrad pozostawiono dwie kwestje natury neutralnej. Jedna dotyczy możności ustanowienia kurateli nad pełnoletnim cudzoziemcem przez władze w miejscu jego stałego pobytu. W tej mierze zgodzono się, że aczkolwiek do takiego ustanowienia kurateli nad pełnoletnim cudzoziemcem w pierwszej linii jego władze ojczyste są powołane, to jednak, jeśli one uznają się w danym razie niekompetentnymi, uczynić mogą to zastępczo władze w ośnośnym jego miejscu p bytu, będą wszelakoż przytem obowiązane zawiadomić o tej akcji odpowiedni konsulat lub poselstwo. Druga kwestja należa do dziedziny międzynarodowego prawa morskiego, mianowicie dotyczy definicji morza terytorjalnego. Pod tym względem sformulowano zasadę, iż państwo, które posiada pewne pobrzeże, jest również suwerenem oblewającego je morza, naturalnie w granicach ściśle oznaczonej strefy. Zadnemu atoli państwu nie może być zabronionem p o k o j o we przepływanie tej strefy. Co do rozległości tejże, względnie takiego morza terytorjalnego, nie osiągnięto jeszcze porozumienia na rzeczonym z gromadzeniu instytutu.

Przesilenie w Serbji.

Miesiąc już upłynął od chwili, gdy gabinet radykalny znikł z widowni. Ministerstwo Risticza, pod pozorem tylko firmą Awakumowicza, zajmując się jeszcze ciągle oczyszczaniem wszelkich galezi administracji od radykalnego „moba”. Z bezwzględnością prawdziwego Heroda stara się panujące stronnictwo wypęcić radykałów do szczytu. Jest to zresztą tendencyjnym niemal zwyczajem w Serbji, iż partja, która dojdzie do władzy, stara się przeciwnika kompletnie zniweczyć. Nam jednak, zdala tych stosunków stojącym, musi mimowoli nasunąć się pytanie, jakim sposobem działa się, że przy pomocy ściganego dziś, jak dzika zwierzęta, „moba” radykalnego, Risticz rządzący przez całe trzy lata — jak działa się, że chciał on całą dotychczasową swą epokę regencyjną oprzeć na rządzie, któremu nagłe karę skrócił?

A jeszcze bardziej zajmującym jest pytanie, gdzie podziął się owych 1/10, czy nawet 1/10 serbskiego narodu, o których nam tak często opowiadano, że atoją za przewódami radykalnymi i które istotnie ze 180 krzesłami, ustawionych w skupczynie, 120 obadziły swymi adherentami. Risticz rozspędził gabinet radykalny, nie dlatego, iż nicostroży Pasicz podał prośbę o dymisję, jeno dlatego, ponieważ było to rzeczą od dawna ukartowana, jak przynajmniej szczerzy Awakumowicz i więcej niż naiwne zeznanie biura prasowego. Od sześciu tygodni gabinet liberalny rządzi z całą energią, a z owych historycznych 1/10 nie widać ani śladu i radykalne masy, które tak często groził Pasicz i jego wspólnicy, znoszą jednak bez szemrania ciężar nienawistnego rządu. Stoiny tu wobec niezwykle zajmującego zjawiska z dziedziny psychologii politycznej. Na wiecu stronnictwa w Aleksinacu pokasota się, że radykalni szefowie mają dość mocy, by w którymkolwiek punkcie kraju na lada zawołanie z gromadzić masy chłopstwa. Nie byłoby im trudno na wyznaczn Wiaćzaru postawić 20.000 chłopów, pokusić się o szejacie stolicy i wysłać p. Risticza tam, gdzie on postął króla Milana i królową Natalję. Z drugiej zaś strony nie można przysiąd, czy Risticz nie liczy właśnie na to, że radykalni poruczą legalne drogi, że potrzeba mu silnego motywu, aby przed Europą niesprawiedliwie zawieszanie konstytucji i wprowadzenie dyktatury, a radykalni, przewachawszy, co się święci, nie chcą mu tego pretekstu dostarczyć.

Jakkolwiek jednak rzecz ma się, faktem jest, że od sześciu tygodni partja liberalna rządzi się, jak szara gęś, a zniknął nie podniesiono przeciw temu protestu.

Serbia stoi obecnie w tym samym punkcie, w którym znalazła się po ustąpieniu Milana. Także Milan próbował rządzić bez oglądania się na radykałów, a jeśli dziś to możliwe, dla czegoż Risticz i jego przyjaciele wykurzyli wówczas z kraju Milana swemi intrygami? Że Milan spogład czule ku Austro Węgrom, podczas gdy dzisiejsi władcy kokietują z Petersburgiem, to ta różnica nie uświeca jeszcze dzisiejszych rządów. Nawet najgorsza polityka państwa nie może twierdzić, iż błogosławieństwo Ignatiewa, lub innego z apostołów słowiańskiego towarzystwa dobroczynności może zastąpić konstytucyjną prawowistość. Milanowi przedstawiał Risticz niebezpieczeństwo, grożące ze strony radykalnej opozycji, w jaskrawem świetle, a król nie chcąc za żadną cenę ugiąć czoła przed radykałami, wołał złożyć koronę. Tak urodziła się rejejcja Risticza Belimarkowicz. Gdzież podziął się niebezpieczeństwo, któremi przed niepełną osteru laty zmuszono Milana do dobrowolnego ustąpienia z kraju? Wszystko zdaje się świadczyć o tem, że Garaszianin miał słusność twierdząc, iż wszystkie komedje lat ostatnich inscenował Risticz jedynie dla tego, by dorwać się władzy. Radykałi postuatyli mu za straszaka, przed którym król drapał; teraz, gdy mu już stronnictwo radykalne niepotrzebne do tej roli, wyrzucił je z lekkim sercem na śmiecie. Jakaż jednak przyszłość czeka młodego króla, osadzonego, w samym ognisku tych intryg? Sytuacja staje się coraz krytyczniejszą. Słusznie hr. Kalnoky w obec delegacji napiętnował ją mianem kryzysu. Rząd ustanowiony przez Risticza nie jest rozwiązaniem jeno dalszem przesileniem i to bardzo niebezpiecznym. Mimo pozorów legalności skrupulatnie przestrzeganych przez obie strony, musi w końcu przjść do zamachu stanu i gwałtownych kroków. Kto zna stosunki, nie może o tem wątpić. Radykalne masy chłopstwa burzą się; w leńszych okolicach powstają już dobrze zorganizowane bandy „hajduków”, którzy w Serbji są zawsze zwiastunami rewolucji. Nędzne związki armji, któremi rząd rozporządza i których wierność musiałaby dopiero być wypróbowana, nie wystarczą w razie poważnej potrzeby. Pewien radykalny przewódca wyraził się przed kilku dniami:

— Mamy do dyspozycji 70.000 karabinów, znajdujących się w rękach ludu, a możemy posiadać wszystkie, jakie znajdują się w kraju. Wystarczy poprowadzić 25.000 chłopów na Belgrad; oni przedko dadzą sobie radę z regencyją. Losy Serbji wchodzą w nową fazę dramatyczną.

Rozruchy w Ostrowie.

Dziennik Warszawski pisze: „Zakomunikowano nam smutną wiadomość z pow. włodawskiego, gub siedleckiej, o zaburzeniach, które wybuchły w ostatnich czasach w osadzie Ostrowie, gub. siedleckiej. Ostrow liczy około 6.000 mieszkatców, w tej liczbie żydów około 5.000, chrześcian zaś mniej niż 1.000. Żydów ostrowskich cechują bardziej, niż innych, te oznaki charakterystyczne, które są w ogóle wrodzone temu plemieniu: mieszczą w ciemności, w brudach, lekceważąc wszelkie ostrożności sanitarne, są zabobenni i ciemi. W dniu 11. z. m. w osadzie naszedł pierwszy wypadek zaskabnięcia na cholera, poczem epidemia zaczęła się rozwijać, tak, iż do dnia 25. z. m. ogólna liczba zachorowań od czasu ukazania się cholery wynosiła 42. Wypadków śmierci wskutek cholery było 18; przyczem ofiarami padali tylko żydzi. Z pōród chrześcian nie było chorych. Do wynoszenia na

MALŻENSTWO MIESZANE.

POWIEŚĆ
 PRZEZ
 WOJCIECHA DZIEDUSZYCKIEGO.

TOM II.
 (Ciąg dalszy).

Kiedy Krause wyszedł znou na ulicę czuł, że znalazł więcej, niżeli się spodziewał. Sprawa jego była wygrana. Król miał być teraz potężnym narzędziem, służącym do rozbicia małżeństwa Ernesta. Ono było skazane na rozwiązanie, nie musiało stać się jedno z dwójga: albo Klementyna przystanie na rozwód z Ernestem, aby zostać morganatyczną prawdziwie, ale ślubną małżonką króla, co się wydawało prawdopodobniejszym i czego sobie Adolf życzył w głębi serca; gdyż wolał, aby się obeszło bez nieszczęścia kobiety, która niezem wobec niego nie zamawita; albo jeżeliby się stała rzecz dzwina i jeżeliby się Klementyna oparta miłości królewskiej i nadziei takiego wyniesienia, niecierpliwosć króla wystarczyła, aby uczynić pozory niewierności małżeńskiej Klementyny tak silnymi, że rozwód nastąpi. Frydhilda zmusi Ernesta do tego, aby te pozory wyszukał, a gdyby Frydhilda osłabła, odkrywszy utratę dokumentu, potrafił Adolf wyszukać ten przymus i tak zdruzgotać szczęście młodego Ernesta i ościsnąć się widokiem młeki swego nieprzyjaciela, zabijającego moralnie się

bie i kobietę, którą kochał i niszczącego własnoręcznie swoje państwo na dworze i w kraju. Reszta będzie potem spoczywała w ręku Adolfa i zemści się tak, jak się nikt jeszcze nie zemiścił.

Wśród tych myśli ujrzał Adolf otwartą drożkę, jadącą z tłumokami od kolei, a w tej drodze panią Laure. Ona to była z pewnością; ukłonił się jej, a ona się mu odkłoniła. Pomyślał sobie:
 — Losy przysięgają mi nowego sprzymierzenia i nowe narzędzie. Poznałem tę kobietę w Hohenchwangau i wiem, że wcale nie jest podobną do swojej siostry; u niej w głowie tylko płaskie towarzyskie wywyższenie. Nie wiem, czy przyjeżdża do wielkiej ochmistrzyni dworu, czy do opuszczonoj i skrzywdzonej siostry? Na każdy sposób będzie parła z ciałych sił swoich do rozwodu i do morganatycznego małżeństwa z królem. Muszę u niej być i z nią się rozmówić. Nie dzisiaj, nie jutro może, ale pojutrze najdalej, bo prędzej nie wyjedzie.

XXXIX.

Frydhilda była tego rana niespokojna. Klementyna widziała się z królem Ludwikiem i to było dobrze, i to było po jej myśli, i to miało ułatwić rozwód Ernesta. Ale Ernest widział także Klementynę i to było niebezpieczne. Wprawdzie Frydhilda była zupełnie pewną, że ten król, rozmawiając z Klimunią, musiał odnowić żal Ernesta, ale ten żal był symem szaradoci, a szaradoci tam nie masz, gdzie nie ma miłości. Trzeba zatem było dopilnować, aby odnowiona miłość nie popchnęła Ernesta do czynów, któreby pokrzywdzały wszystkie mądre ułożone plany Frydhildy.

Dobę naturalnym wynikiem tych myśli i tych niepokojów było to, że Frydhilda poszła do

swojej sypialni i wydobycszy z gotowalni ceterwa szkatułkę, chciała się nacieszyć widokiem owego pisma, od którego zależała teraz cała jej przyszłość. Otworzyła szkatułkę i zbladła śmiertelnie. Deklaracji Ernesta nie było. Przeszukała wszystkie papiery i deklaracji nie było... Zdawało się Frydhildzie, że się świąt pod nią zawałił.

Nie odrzucił zdolatka sebrać myśli swoje. Cios, który ją spotkał, niszczą ją i druzgot. Gdzież się mogła ta deklaracja podziąć? Przypadkiem nie mogła się zgubić, bo zawsze była zamknięta w szkatułce, a szkatułka była cała i wszystkie inne, mniej ważne dokumenta były na swoim miejscu; same to papiery niepotrzebne, które przechowywała tylko przez próżność, jako pamiątki przemijających powodzeń. A tego jedyne go papieru, od którego zależało jej życie, nie było! Ktoś ten papier umyślnie wyjął. Ale kto? Chyba tylko jeden Adolf, bo ona była tak nieostrożna, że czasem jakiś list przy nim do t-j szkatułki chowała. Tak, Adolf z pewnością wydobyl to pismo, jako broń, której w każdej chwili mógł użyć przeciw niej, aby zniweczyć wszystkie jej zamiary. Potrzebował tylko powiedzieć Ernestowi, że posiada ten dokument, a ona była zgubiona i Ernest wracał do stóp Klimuni. Ale Ernestowi tego dotąd nie powie dział i odmawiał rozwodu. A zatem... Jakiż chciał użytek zrobić z wykradzionej tajemnicy? Frydhilda żadnej nie widziała odpowiedzi i ta właśnie ciemność napętniała ją nieopisaną trwożą; drżała we wszystkich członkach swoich i czuła się pokonana.

Myślała sobie: — Kto ślabnie, ten przegrywa; mnie ślabnąć nie wolno. Tuz z moich rąk przeszedł w cudze ręce; tembardziej trzeba udawać pewność, zwycięstwa i przeć sprawę do

szybkiego rozwiązania; trzeba udąć przed Ernestem, że nie z nią nie stało i doprowadzić do rychłego rozwodu z Klimunią. Ale jakżeż taką rzecz przyspieszyć? Pospiech może tylko wtedy stko zgubić, może tylko zaszakodzić. I cóż zyskam na tym rozwodzie, jeśli Adolf na mój rozwód nie zezwoli? Odmawia rozwodu, Wytoczyłam mu już proces o to, że mnie wypędził z domu i zostawił bez utrzymania, ale adwokat nie ukrywa tego przedemną, że w ten sposób rozwodu nie otrzymam; dobędzie oręza dotkliwego dla Adolfa, a Adolf wtedy deklarację Ernesta ogłosi światu i ludziom, przedtęży ją sądu w i staniami oboje, Ernest i ja, jako zbrodnia rze przed sądem ludzi, jeśli nie przed trybunałem prawa. I wąpić nie mogę, że Adolf to właśnie chce zrobić.

Jakiż to świąt głupi, że i rozum w nim nie przyda się na nic! Muszę szukać ratunku tam gdzie ratunek znaleźć mogę. Dlaczegoż to nie trzymam się losu pewnego z Adolffem? I dlaczegoż dam się uwięzić nadziei losu świetniejszego z Ernestem? A teraz co będzie? Zgaba, hańba i nędza zagładają mi w oczy?

— Ale raz jeszcze pytam się, dlaczego A loff, mając ten dokument w ręku, dotąd nie zrobił z niego użytku? Wszak on mnie mógł zgnieść od razu, a dotąd nie zgniotł? A zatem? Zatem oszczędza mnie — zatem kocha mnie zawsze jeszcze, zatem kłamca, kiedy mówi, że mnie nie nawidzi. On chce, abym jego błagała o przebaczenie i wtedy przebaczy.

— Czy mam to robić, co on chce? Można. Ale jeżeli mnie zawsze kocha, czy można przysięść, że użyję przeciw mnie tego oręza? Tak, gotów go użyć z rozpaczą, jeżeli otrzymam rozwód; jeżeli potrafił ukraść ten dokument, po-

trafi go użyć w ostatnim razie. Znadto lekce ważyłam tego człowieka; on jest przecie paradny, ma wolę, wart szacunku. A zatem zastanów się Frydhildo, co masz robić.

— Sprawę rozpocząć trzeba tymczasem prowadzić dalej, tak, jak gdyby nie się nie było stało. Zawsze będzie czas do odwrotu, do ukorzenia się przed Adolffem. Ale wód przesyorny przygotowuje z wczasu odwrot. Przeprowadzenie rozwodu Ernesta w niczem mnie zaszakodzić nie może, więc w tym kierunku będę dalej parła rozumnie, wytrwale, bez pośpiechu. Ale dałabym wiele za to, gdybym mogła wiedzieć, gdzie jest Adolf? Postaralabym się o to, aby go widzieć, aby się z nim rozmówić, aby go zbadać.

Tak przyszedłszy do decyzji, pojechała do pałacu Ernesta. Zwykle tego nie robiła i owszem czekała zwykłe na Ernesta w domu i czasem nawet przez dobre obmyślaną kokieteryję urządziła się tak, aby jej Ernest nie zastał. Ale dziś postanowiła pilnować czujnie i przyjechała do niego dość wczesnie przed południem, lekając się w głębi duszy o to, czy Ernest, porwany przez szaradoci i odnowioną miłość, nie poszedł już do Klimuni, czy się z nią nie przeprosił, i czy dla niej nie przepadł niepowrotnie, skoro nie miała już oręza, którymyb go znou mogła do stóp swoich powalić. A powtarzała sobie, że za każdą cenę musi Ernesta utrzymać w niewoli, bo jeśli przyjdzie się pogodzić z Adolffem, trzeba, aby ona miała tę zasługę, że Ernesta porzuci.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

mentarz ciał osób, zmarłych na cholera, policja wyznaczyła drogę najbliższą, która służy przeytem przez ulice, najmniej zaludnione. Żydzi jednakże netylko nie stosowali się do rozporządzenia, lecz nadto starali się wszelkimi sposobami, ażeby cholera rozszerzyła się wśród chrześcian, przyspoczącą prawdę podobnie, iż wówczas żydzi przestają jej podlegać. Wyprowadzając nieboszczaków, rozrzucał po ulicach: cukier, bułki i inne rzeczy, używane do jedzenia. Nie poprzestając na tem, wylali do studziń, z których czerpano wodę do picia, wodę, pozostałą po abluccji trupów cholerycznych. Policja miejscowa, z wójtem gminnym na czele, wskutek tego, iż jest nieliczna, nie mogła położyć kresu nadżyciom, chociaż zarządzała w tym kierunku wszelkie możliwe środki. Ludność chześciana, oburzona zdradzieckimi czynami żydów, pragnęła sama zabezpieczyć się od niebezpieczeństwa, wskutek czego zaszło starcie pomiędzy nią i ludnością żydowską, które przeszło w walkę. Przewaga była po stronie żydów, znacznie przewyższających liczbą swoich przeciwników. Pobitych chześcian, żydzi wpadli w szaf. Ciągłeli tłumnie przez ulice, wybijając szaby w domach i mieszkaniach „gojów”. W nocy z dnia 25. na 26. z. m. żydzi urządzili pochód przez ulice z płonącymi pochodniami, muzyką i tańcami; w pochodzie wzięło udział kilkaset osób; spotykanych po drodze chześcian znieważano. Wielu żydów rzucało na ulicę owoce i sodyce. Żydzi tłumaczą ten dziki wybrzyk koniecznością urządzenia pochodu ślubnego; rzeczywistym zaś celem pochodu była chęć odpedzenia cholery do chześcian. Rezultat otrzymano wręcz przeciwny oczekiwaniom: cholera wśród żydów wzmogła się znacznie. W ciągu trzech dni, od 25. do 28. b. m., liczbą zachorowań zwiększyła się mocno. Wśród chześcian były w tym czasie dwa wypadki zaszłabienia zakończone śmiertcią. Przed południem w dniu 26. z. m. porządek w osadzie przywrócono. Podlegających do zaburzeń: Symcha Wajnsztajna, Moszka Mejera, Mordkę Alcorberga i braci Rozenów aresztowano. Znajdują się oni w areszcie miejskim we Włodawie. Winni zaburzeń będą surowo ukarani.

jest szczęście pracowania pod bezpośrednim kierownictwem, i jeśli mi się tak wolno wyświadczyć, pod bokiem WE. mieliśmy tem więcej sposobności korzystania z obrymich zasobów Jego wiedzy i doświadczenia, z dobrodziejstw, wynikających z niezwróconej szlachetności, dobroci serca i sprawidliwej względności WE. Jako sędzia jesteś WE dla nas niedoścignionym wzorem; jako prezydent jesteś WE. przelotnym, u którego znajdujemy zawsze sprawidliwie, a życzliwie ocenianie prac naszych, tudzież mądrą radę i przychylną pomoc wśród zmiennych losów kolei. Ze zdwojona więc czcią przychodzimy w dzisiejszym dniu uroczystym do WE. Pragnąłbym wiać w słowa moje całą żelazną siłę przekonania, całe ciepło wdzięcznego serca, z którym gremjum sądu krajowego wyższego przyłącza się do adresu i wyraża WE. jako swemu szefowi i najjaśniejszemu przedstawicielowi naszego stanu sędziowskiego, głęboką chęć i niezmiennie swe wierne przywiązanie. Wyraz tych uczuć jest tem silniejszy, ile że łączysz się z radością, że WE. obchodził tak świetny jubileusz w całej pełni niespożytych sił, które nam zapewniają, że przez długie jeszcze lata WE. będzie naszym walecznym i doświadczoneym wodzem w walceku obronie prawa i sprawidliwości.

Z tą gorącą prośbą i w tym też ducha upraszam, by WE. życzenia gremjum sądu wyższego łaskawie przyjął raczyć.

Z kolei przemawiał prezydent sądu krajowego p. Piątkowski, który przyłączył się w zupełności do wyrażonych w adresie myśli.

Następnie imieniem prokuratorji rządowej, galicyjskiej i bukowińskiej przemówił starszy prokurator państwa i radca dworu, Franciszek Zdański, w te słowa: „Wasza ekscelencjo i Najdosłojniejszy Panie Prezydencie!

Pozwól, abym imieniem rządowej prokuratorji wschodniej Galicji i Bukowiny złożył Ci w dniu 40-letniego służbowego jubileuszu wyrazy najwyższej czci i poważania. Powołany przez Najj. Pana na pierwszego sędziego w kraju, na kierownika sądownictwa, stałaś zawsze niezwrócenie na stanowisku prawa i sprawidliwości, zdala od postrotnych prądów czasu i osobistych względów. Tym wzniósłm przykładem i usilnem staraniem, by podległe Tobie sądy, poruczone im sprawy zawsze sumiennie z prawno-umiejstnego stanowiska rozpoznawaly, położyły podwaliny do dzwignięcia sądownictwa krajowego do tej wyżyny, którą niegdyś z chlubą zajmowało. Zawsze byłeś, excelencjo, dla szukających pomocy prawnej przystępnym, dla skrzywdzonych troskliwym obrońcą, dla podwładnych życzliwym przelotnym i opiekunikiem wobec przelotnej władzy, a mając wzniesłe zadanie Twojego urzędu zawsze na względzie, łżyłeś wszystkie siły i całą działalność dla dobra służby.

To też dziś otacza Cię ludność kraju całym zaufaniem, a podwładni i ci wszyscy, którzy mieli szczęście zostawać z Tobą w służbowem zetknięciu czcią i poważaniem.

W poczuću tej najwyższej czci dla Twej dostojnej osoby, w uznaniu Twojej znakomitej działalności, składamy Ci, excelencjo, w dniu dzisiejszym uroczystości, stanowiącej rozdział świętnej epoki w Twem życiu publicznem, nasze hołdy i życzenia, zaszczycony łaską Najj. Pana — zaufaniem wysokiego rządu — poważaniem krajowej ludności i miłością podwładnych, jeszcze długie lata Twoją skuteczną działalność rozwijać dla dobra kraju, służby i sądownictwa.

Imieniem Uniwersytetu przemawiał dziekan wydziału prawniczego dr. Oswald Balzer: „Excelencjo! W chwili, w której obchodziś osterdzi-stoletcie swej pracy zawodowej, wydział prawa tutejszego Dniwiesytetu pragnie Ci także złożyć swoje życzenia. Jest pomiędzy studjum jurydycnem na Uniwersytecie, a sądownictwem, związek jasny i oczywisty, a najważniejsza tego związku konsekwencja, że tylko oba czynniki działając wspólnie w zgodnym duchu, zdolają wytworzyć stan sędziowski odpowiednio wyksztalczony, w swoim zawodzie spełniający po obydwaleku ważne i trudne swoje zadanie dla dobra społeczeństwa i kraju. W Twojem, excelencjo, urzędowaniu widzieliśmy zawsze stateczne dążenie, zmierzające do tego celu, a nie mogliśmy nie dostrzedz także i rezultatów, które przyniosło i oto dlatego stajemy tu dzisiaj, ażeby Ci w imieniu naszego wydziału prawa wyrazić radość naszą z tego, coś już uzyskał, a życzyc Ci najlepszego sukcesu na przyszłość.”

Imieniem wydziału izby adwokatów składał gratulacje noster mecenasów, dr. Jan Czaykowski. Przemówienie jego podajemy w następującem streszczeniu: „Wasza excelencjo! Wydział izby adwokatów ma zaszczyt złożyć wazsze ekscelencji życzenia w dzisiejszym dniu, w którym upływa 40-letni okres twojego urzędowania. Głęboka wiedza, niezawisłość zdania i bez-

względna sprawidliwość — te są przeważnie cnoty, którym zaskarbił sobie wysoka w całej poważności cześć i sławę. Co w szczególności naszej izby dotyczy, podnieść musimy najprzychylniejsze chęci i życzliwość waszej ekscelencji, których izba doznaje, mianowicie, gdy chodzi o poparcie jej usiłowań, dających ku utrzymaniu powagi i godności stanu naszego. Racz zatem, excelencjo, przyjąć wyraz szczerzego z naszej strony hołdu wraz z życzeniem, abyś się cieszył przez długie jeszcze lata czterstwie siłami i pozostał mógł na zaszczytnem stanowisku, które tak chlubnie dla dobra poważności i kraju naszego zajmujesz.”

Imieniem izb notarialnych przemawiał prezes izby notarialnej lwowskiej, Aleksander Jasiński.

Wydział Towarzystwa prawniczego lwowskiego reprezentowany był przez prezesa, dra Aleksandra Tchornickiego w towarzystwie członków wydziału: radcy Misińskiego, mecenasów dr. Małachowskiego i sekretarza Lewandowskiego.

Jubilat prezydent p. Simonowicz odpo-wiedział w sposób następujący: „Nie wiem, czy pod wrażeniem tej ważnej w życiu mojem chwili, potrafię odwzajemnić się w ten sposób, jak tego chwila obecna wymaga i jakby na to serce, przepięknie wdzięcznością, zdobył się mogło. Przedewszystkiem proszę przyjąć moje najserdeczniejsze, z głębi serca pochodzące, podziękowanie za tę życzliwość, którą szanowni panowie w dniu dzisiejszym raczyli mi okazać. Objawy tej życzliwości, które w tym wspaniałym upomniku, jak i przez usta szanownych panów prezydentów tak wymowny i za serce chwytający wyraz znalazły, będą dla mnie zawsze najcenniejszą zdobyczą, jaką w życiu zawodowem wymarzyć sobie mogłem, a cenę ten objaw tem bardziej, ile że jest dowodem, że przeciwstawienie, z którym urządmój objąłem i które na tem samem miejscu zaznaczyłem, mnie nie zawiodło. Gdy przed 6 laty z łaski Najjaśn. Pana powołany zostałem do objęcia steru w zarządzie sprawidliwości okręgu tutejszego sądu wyższego, przestąpiłem progi tego przybytku sprawidliwości z tem przekonaniem, że sadanie, iż mnie złożone, tylko przy pomocy szanownych panów i wszystkich członków stanu sędziowskiego będę mógł wypełnić, że wspólna praca, objęta wezłem wzajemnej ufności i wzajemnego poważania, do celu może doprowadzić i że tylko na ten wypadek memu zadaniu odpowiem, jeżeli te względy, o których wspominałem teraz, pozyskać sobie potrafię.

Ten wzgląd przeważnie mając na oku, starałem się przedewszystkiem przestrzegać samostoiści i niezaleźności stanu sędziowskiego w sprawowaniu sprawidliwości i wykonywaniu władzy zwierzchniczej — powodowałem się tylko czysto przedmiotowemi względami; a jeżeli kiedykolwiek moje zarządzenia nie odpowiadały wszelkim życzeniom, proszę przyjąć to zapewnienie, że powodowałem się w każdym wypadku tylko względami, których wymagają dobro kraju i interes służby. Temi zasadami kierować się będę nadal, jakkolwiek po przebyciu 40-letniej służby urzędowej trudno stawić w tym względzie horoskop. Nie wiem, jak długo będę w stanie przewodniczyć panom, ponieważ perspektywa nieuniknionych ułomności wieku sto przedemną, a zanadto czuję głęboko ważne obowiązki mego urzędu. Jakkolwiekbyś proszę panów usilnie, czy dalej i dłużej przewodniczyć Wam będę, czy też ulegając prawom natury z tego stanowiska ustąpić będę musiał, byście raczyli zawsze zachować dla mnie tę życzliwość, którą tak wysoko cenię, a której tak wymowny i tak piękny do serca przemawiający wyraz dziś dać raczyliście. Szanownych panów prezydentów proszę, ażebyście byli łaskawi wszystkim podwładnym, którzy dziś tu obecni być nie mogli, powołać moje z głębi serca pochodzące podziękowanie — a szanownego pana wiceprezydenta proszę, aby i nadal z tą samą przyjaźnią i z tą samą życzliwością był mi pomocnym, którą dotąd raczyli mi okazywać.”

Następnie składali życzenia JE. Simonowiczowi: Reprezentacja gminy m. Lwowa: p. prezydent Mochuacki z wiceprezydentem dr. Merchwickim i pierwszym delegatem miasta Michalskim major br. Lszarini ochmistrz dworu arcyksięcia Leopolda Salwatora, p. namiestnik Kazimiera hr. Badeni z wiceprezydentem radcą dworu Lidlsm i hr. Łosiem, tudzież radca Hildem, wiceprezydent krajowej dyrekcji skarbu dr. Witold Mora Korytowski, prokuratorja skarbu ze swym prezydentem radcą dworu dr. Kunzem na czele, reprezentanci uniwersytetu lwowskiego: pp. dr. Balzer i dr. Janowicz, prezydent izby deputowanych dr. Franciszek Smolka, arcybiskup ks. Issakowicz, inżynier ministerjalny Franciszek Skewron, radca dworu i dyrektor policji Krzakowski, b. prezydent sądów obwodowych Uhle i Pressen, radca dworu Sommer, radca rządu i

dyrektor koleji państwowej Kłowski, pułkownik żandarmerji Uhle, radca dworu Schiffer, a delegaci gminy m. Czerniowiec wręczyli wczoraj jubilatowi ozdoby dyplom obywatela honorowego.

KRONIKA.

Pamiętajmy o fundacji imienia Tadeusza Kościuszki.

Djarzusz lwowski Czwartek 13. października. Teatr: „Dziecię szczęścia”, operetka Millöckera. Początek o godz. 7. wieczorem.

Pogadanka w Czytelnicy katolickiej o godzinie 7. wieczorem.

Piątek 14. października. Uroczyste otwarcie roku szkolnego w szkole politechnicznej o godz. 10. rano.

Promenade Concert muzyki 55. p. p. dla członków klubu pocztowego w sali Frohsinu o godz. 7 1/2. wieczorem.

Sobota 8. października. Wieczorek deklamacyjny w sali stowarzyszenia „Gwiazda”. Wstęp wolny za zaproszeniami. Początek o godz. 7 1/2. wieczorem.

Nekrologja. Władysław Etgens de Etgensborg, profesor seminarjum żeńskiego w Krakowie, zmarł nagle d. 9. bm. w Krakowie. — Michał Gruszecki, b. dziennikarz warszawski, zmarł w Żytomierzu w 78 roku życia. Był on od r. 1873 do 1882 członkiem redakcji *Gazety Polskiej* i w tym czasie licznymi przysiatkami swego charakteru zjednał sobie ogólną sympatję wśród kół dziennikarskich. — W Dreźnie zmarł d. 8. bm. prof. dr. A. Gaedeke, autor znakomych dzieł o Marji Stuart i Wallensteinie. — Józef Franciszek Kasperek, emigrant z r. 1831, członek komitetu instytucji „Cześć i chleba”, zmarł w Paryżu w 79 roku życia.

Kalendarz. Czwartek (13.). Edwarda Kr. Wachóci słońca o godzinie 6. minut 21, zachód o godzinie 5. minut 8.

Kalend. myśliwski. Wolno polować na jelenie, kozły (rozaoze), zające, borsuki, lisy, słonki, jaszarki, cietrzwyje i guszcze, przepiórki i dzikie gołębie, drobie i pardwy, bażanty i kuropatwy, tudzież ptactwo wodne w ozolności.

Zakład Ossołińskich. W dniu wczorajszym o godzinie 12. w południe, w wielkiej sali zakładu narodowego imienia Ossołińskich, odbyło się doroczne uroczyste posiedzenie, na którym zdano sprawę licznemu zgromadzeniu publiczności z rządu naukowego zakładu za rok bieżący. Po krótkim powitanu zgromadzonych przez wicekuratora dr. Małeckiego, pierwszy sekretarz literacki p. dr. Czarnik, odczytał o szersze sprawozdanie, z którego podajemy następujące dane: Ze zbiorów zakładu, w różnych jego działach, jako to: w muzeum, pracowni naukowej i czytelnicy dla młodzieży, korzystało ogółem 17.230 osób. Zbiory zakładu Ossołińskich przedstawiają się w następujących cyfrach: w głównej księżnicy znajduje się przeszło 90.000 dzieł, 1878 map i atlasów, 3478 rękopisów, 2803 autografów, 1042 dyplomów; w galerji obrazów 856 płócien, a 25 237 rycin; w zbiorowni przerworskiej (muzeum Lubomirskich) 667 przedmiotów pamiątkowych; w dziale numizmatyki 4332 monet polskich i 728 medali. Dochody zakładu w gotówce wynosiły w tym czasie 64.857 zł., wydatki 63.608 zł.

Po wyczerpaniu treści sprawozdania, wygłosił pięknie opracowany odczyt, na ile niewydany dotąd w druku „Pamiętników Wojciecha Dobieckiego”, p. Tadeusz Czapełski, pod tytułem: „Paź księcia prymasa” (Michała Poniatowskiego). Liczne zgromadzone publiczność z zajęciem przysłuchiwała się starannie opracowanej opowieści i schodzącego z estrady prelegenta huczniei omdarzyła oklaskami.

Odnaczenie. Cesarz nadał austro węgierskiemu lekarzowi konsularnemu w Warszawie, dr. Michałowi Rosenzweigowi, krzyż kawalerski orderu Franciszka Józefa.

Prezenta na gr. kat. probostwo w Nowem Siolu, w dekanacie kulikowskim, otrzymał ks. Włod. Mosiewicz.

Biura Banku zaliczkowego przeniesione zostały z daniem wczorajszym z placu Marjackiego 1. 9, na ul. Hetmański 1. 12.

Dar. Dla uczczenia pamięci zmarłej śp. Janiny Piętkowej, złożył p. dr. Piętkat na rzecz towarzystwa św. Salomei 50 zł., za który to dar, składa zarząd imieniem biednych wdów i sierot serdeczne podziękowanie.

Kasimierzowa Zielńska kasjerka zarządu głównego tow. św. Salomei.

Usiłowane samobójstwo. W domu przy ulicy Zygmuntowskiej 1. 13 usiłował sobie odebrać dnia 11. bm. życie wystrzałem z rewolweru 62-letni inalelita, Maurycy Barber. Strzał był wymierzony w serce, kula jednak poszła bokiem, tak, że zadała ledwie lekką ranę. Życiu desperata nie grozi żadne

niebezpieczeństwo. Przyczyną rozpaczliwego czynu były nienasiki domowe.

Temperatura. Barometr idzie w górę. Średnia temperatura w tym czasie była + 13°6'C, najwyższa + 19°0'C, najniższa + 8°2'C.

Na dziś zapowiada stacja spostrzeżeń Szkoły politechnicznej: Wiatr będzie co do kierunku zmienny z zachodu, co do siły mierny (2); średnia temperatura obdy obny do + 9°C., niebo będzie lekko zachmurzone, a względna wilgotność powietrza zwiększy się do 85 proc.; opad, deszcz chłlowy.

Dyrekcja ruchu kolei państwowych we Lwowie podaje do wiadomości, że udający się do Krosnoj i Sławonji podróżni, tudzież pakunki trychce podlegają na stacjach wchodowych: Peterwardin, Esseg, Dalja, Łukac, Kopreńki i Warasdyn, rewizji lekarskiej, względnie desinfekcji.

Z miasta. Otrzymujemy następujące pismo: Dobrzeby było, gdyby władze interesowane poleciły zbadać okolice, położone tuż przy rogatce Zamarstynowskiej, gdzie wskutek płytkiego łoża Pełtwi, gromadzą się wszystkie nieczystości z miasta. Widzieliśmy tam można oprócz cuchnącej krwi z rzeźni miejskiej, także i niemniej wonne okazy zdechłych szczerów i kotów. Wszystko to gnije i zanieczyszcza całą okolicę, tak, że okoliczni mieszkańcy nawet odia otworzyć nie mogą. To też należałoby przystąpić jak najprędzej do uregulowania i pogłębienia koryta Pełtwi.

Ze podobne stonki, wobec panujących epidemii, są niebezpiecznymi, dowodzi najlepiej ta okoliczność, żeśmy w tej części miasta już mieli kilka podejrzanych wypadków zaszłabienia i śmiertci, a największym jest zgon jakiegoś malarza, który przedwczoraj podczas choroby zachorował i przed udzieleniem mu pomocy lekarskiej, ducha wyzionął.

Germanizacja. Fabryka zapalek, niejakiego p. M Lipschütza, obywatela wyznania mojżeszowego, używa na pudełkach etykiet z napisem niemieckim. Spodziewać się należy, że kupcy i publiczność potrafią poskromić zapędy germanizatorskie pana M. Lipschütza.

Zbięgły poczmistrz Franciszek Kolar, ścisany listami gołozemi z powodu sprzeniewierzenia znaczniejszej sumy pieniężnej, został w dniu b. m. aresztowany w Szegedynie. Znalaziono przy nim jezeze 700 zł. gotówki.

Pochyłe K i pochyłe H. Zbliża się czas, w którym przy liczbie pieniędzy nie będziemy pisali ani *złr.*, ani *kr.*, ani jnż przestarzałego *fl* Gremjum drukarzy i odlewaczy członków we Wiedniu, podało propozycję, ażeby ustalono nowe znaki dla kwot pieniężnych. Koronę oznaczać się będzie przez pochyłe K, grosz zaś przez pochyłe H.

Cekawe zarządzenie. Obrotnikom jednorocznym, pełniącym służbę w wiedeńskim garnizonie, zabroniono na czas pobytu odcierów niemieckich w stołnicy, pokazywać się poza służbą w śródmieściu i wśród publiczności. Powodem tego zarządzenia ma być okoliczność, iż nowicjusze w żołnierskim rze-miósle po jednotygodniowej służbie nie są jeszcze ideałem... „soldatischer Stammheil”

Pierwsze kobiece gimnazjum założone, jak donosiłmy w Wiedniu, zostało otwarte dnia 10. b. m. Zapisało się dotąd 30 uczennic w latach 14 — 16, a to na podstawie dobrego świadectwa z egzaminu wstępnego. Na razie gimnazjum to ma tylko pierwszą klasę i będzie kolejno corocznie o jedną klasę uzupełniane.

Kobieta lekarz. Jak donosi *Gaz. Lubelska*, panna Justyna Saliger, wychowanka uniwersytetu berneńskiego, od dni kilku ordynuje przy szpitalu św. Wincentego w Lublinie, dokąd wydelegowana została z Warszawy, w celu niesienia pomocy kobietom, chorym na cholera.

Prez z wąsami! Postród męskiego personelu opery nadwornej wiedeńskiej panuje ogromne wzburzenie z powodu wydanego świeżo nakazu, by artyści występujący w „Manon” na przedtawieniu urządzonym na cześć cesarza niemieckiego, jawili się bez wąsów. Dotąd pozostawiano artystom swobodę noszenia zarostu.

Ekshumacja. Z powodu ekshumacji zwłok imp. księcia Feliksa Jabłonowskiego, przypominają dzienniki niemieckie, że był on wychowawcą arcyksięcia Maksymiljana i Wiktora Ludwika

Wybuch w fabryce prochu. W tych dniach nastąpiła eksplozja w fabryce prochu, będącej własnością pułkownika Wimmersa w Sablinie opodal od Petersburga. Wielu z robotników znalazło śmierć pod gruzami.

Nowa ofiara gry. Z Nizy donoszą, iż w Mentonie zastrzelili się w tych dniach niejaki Juljus Schwarz, po przejrzeniu całego majątku w Monte Carlo.

Uroczystość jubileuszowa odkrycia Ameryki przez Kolumba, rozpoczęła się w Nowym Jorku dnia 10. bm. Obrymymi pochód ucznionów szkół i kolegów przesuwał się wspaniale dekorowanymi ulicami. deflował przed wiceprezydentem Morton'em. Miejsca na trybunach rozdano dziesięciom, które tak już zajęły, że z barwnych ich sukienek utworzyły się gwiazdy i smugi sztandaru Stanów Zjednoczonych.

Lesseps przed sądem. Rzeczoznawcy dla sprawy kanału Panamskiego złożyli sprawozdanie, w którym

przyjazne, dozwalało spokojnie i bezpiecznie oddziały organizować.

Podczas roszadawania broni, ustawiania nas w szeregi i podziału na kompanie i plutony, Rynarszewski odrazu wykazał przynioty swoje, dla których potem tak go pokochaliśmy wszyscy bez wyjątku. Względem chłopca rozwinął cały zpas serdeczności nie kłamanej, umiał przemawiać do jego przekonania i mimo sprężystości żołnierskiej, mimo wymagań, aby musztra szła energicznie i szybko, nie przestał być łagodnym w postępowaniu z podwładnymi. Patrząc się na to postępowanie, tak różne od tego, jakie widzieliśmy w ogóle wszędzie, zdawało mi się, że człowiek ten ma do spełnienia misję, że wstąpi istotnie w ślady Kościuszki. W młodzieńczej mej wyobraźni widzieliśmy całe wieś, powstające do walki, widzieliśmy Rynarszewskiego na czele tysięcy chłopów, idącego w tryumfalnym pochodzie na Warszawę.

Jakże zniknął była ta nadzieja! Jak straszliwie rozwinęła się ta marzenia: Nikt z nas nie przypuszczał, aby w przeciągu krótkiego czasu w tak niedny sposób zakończył się tyle otuchy budzący pochód!..

IV. Wyruszyliśmy po parodniowem organizowaniu oddziału do lasu, aby wynalźć odpowiednią polankę, na której możnaby rozpocząć naukę muzyki. Oddział przedstawiał się dość pokaźnie, gdyż dwie kompanie strzelców, zaopatrzone były w sztućcy gwintowane dalekocone, sprwadzone z zagranicy, a kompanja kosynierów otrzymała umyślnie przygotowane kosy stalowe, osadzone na długich i mocnych drążkach. Oddział miał swój sztandar, przed którym naczono

Kurpiów z powagą salutować. Na samym końcu pochodu postępowało kilkadziesiąt podwół z żywnością.

Ta ostatnia była przedmiotem troskliwej uwagi majora i trzeba przyznać, że pod tym względem żołnierzy mógł być spokojnym o swój żoładek, gdyż furazerem zamianowano Franciszka Grabowskiego, urzednika z ekspedycji gazet przy poczcie warszawskiej, a więc człowieka, rzyszczonego do służby administracyjnej niezmiernie drobiazgowej, a wymagającej szybkości w działaniu.

Grabowski znany był w oddziale pod imieniem Żarskiego. Był to człowiek nadzwyczaj skromny i cichy, wysoce uczciwy, a przy zachowaniu spokojnym, na pozór nawet powolny, ale pracowity i systematyczny. Umiał on ustawić wozy w taki sposób, że przy rozdziale żywności nie było nigdy zamieszania. Była to ruchoma spiżarnia, w której podwojwy były półkami i szufladami. Z każdej kazał wydobywać, co należało, wydawał polecenia bez hałasu, skutkiem czego zdarzało się, że gdy wśród pochodu nakazano wypoczynek dla posiłku, cały oddział w kilkanaście minut został obsłużony.

Koni do podwół nie brakło nam nigdy, albowiem włościacie wszędzie „dla swoich” dobrze usposobieni, nie uchylali się od wysztania szych wozów, skoro przyszedł do wai rozkaz odpowiedni.

W takich warunkach pochody nasze, acz uciążliwe, szły rażno, a postępy w murstrze były szybkie i zadawalniające.

Całą siłą włożył Rynarszewski w kompanje strzelców, żądając od oficerów, aby przedewszystkiem wprawili żołnierza do tyralierki, co

się okazało bardzo pożytecznem w jednej potyczce, jaką stoczyliśmy.

Jak już mówilem, pochody nasze były uciążliwe, albowiem trzeba było ciągle zmieniać miejsce pobytu, aby nieprzypięciela w błąd wprowadzić i nie dać się niespodzianie napaść. Położenie nasze było pomyślne; o ruchach Moskali miał Rynarszewski dokładne wiadomości, dzięki interesowanemu w całej sprawie Kurpiom i... ydom, nanczas patriotycznie usposobionym. Mieliśmy więc przewagę nad nieprzyjacielem, pozbawionym języka, a więc nie mogącym czynić skutecznych dywersyj.

Dzięki temu, mogliśmy dość często po dwa dni odpoczywać we wsiach i wprawiać się w manewry i strzelanie, które wydawało pomyślne wyniki z powodu zdolności przyrodzonej Kurpia.

W niedłgi czas po utworzeniu oddziału, wezwano nas do uczestniczenia w uroczystem naboczeństwie na otwartem powietrzu. Ustawiono nas w czworobok przed otarzem połowym i po modłach odprawionych przez kilku kapłanów, jeden z nich odczytał odezwę do Kurpiów, napisaną z polecenia wojewódzkiego, przez jego adjutanta, poczem uroczyste oddano oddziałowi sztandar.

Na ten szczegół zwrócić muszę baczną uwagę, albowiem chwila ta, umiejętnie wykorzystana, mogła być wpływ stanowiący wywrzeć na dalszy rozwój powstania Kurpiów, a może i na losy całej ruchawki.

Odezwę napisaną była pięknie i świetnie pod względem literackim, gdyż autorem jej był człowiek zdolności nadzwyczajnych, znany potem i odznaczający się, jako wszechstronny wyksztalczony literat i dziennikarz. Nie żyje on

wprawdzie od lat kilkunastu, lecz nazwiska jego dla względów rodzinnych wyjawić teraz nie mogę

Ale wracam do onej odeswy, która, mimo swą wartość, pozostawiła cały oddział w usposobieniu dość chłodnem. Sprawidliwość każe mi wyznać, że wygłoszenie tej odeswy było bardzo miernie. Rzeczy tak ważne nie należało odczytywać w sposób tak urzędowy i zimny.

Według mnie, mógł od siebie kilka słów gorących powiedzieć kapłan, gdyż powaga jego sukni działała w tym razie korzystnie na chłopca. Lecz odezwę do Kurpiów, jako do cząstki narodu, budzącego się z uśpienia, powinien był wypowiedzieć mowca utalentowany, umiejący przykuwać do dźwięku głosu swego uwagę tłumów, ujarzmiący słuchających potęgą słowa gorącego i serdecznego, a prostego. O takiego mowca trzeba było koniecznie postarać, wynaleść go gdziekolwiekbyś i postawić przed tym zastępiem wieśniaków, aby w nich wzbudzić entuzjazm, mogący się udzielić następnie całej okolicy.

Zbyt urzędowy nastrój owej uroczystości odjął jej cały urok i sprawy dalszego rozwoju ruchów na Kurpiach nie posunął naprzód. Rynarszewski znów, przy całej swej szlachetności i zdolnościach, nie był w stanie podobać wszystkim, a nie miał niestety w otoczeniu swem odpowiednich pomocników, którzyby mogli go zastąpić tam właśnie, gdzie sam dowódca już działać osobiście nie mógł.

(Ciąg dalszy nastąpi).

NA KURPIACH.

Epizod z roku 1863

ze wspomnień osobistych

opisał

A. POKORA.

(Ciąg dalszy)

Bardzo tedy wiele znaczyło usposobienie przychylnie dla sprawy utworzenia oddziału, złożonego z samych Kurpiów, gdyż stawiło się około pięciuset parobczaków i bardzo nie wielki procent uchylł się od poboru. Z niektórych miejscowości przybywali też i ochotnicy starsi, z pomiędzy których zapamiętałem jednego. Służył on, według dawnych praw rekrutkich, piętnaście lat w wojsku moskiewskiem, poczem wrócił na gospodarstkę, a dowiedziawszy się o tworzeniu oddziału, stawił się bez wawzania i prosił o przyjęcie, jak o łaskę, co naturalnie Rynarszewski bez wahania uczynił.

Stanowiący w jednym szeregu z temi odrodziliami tyle wydátnego szczerpą zwróciłem przedewszystkiem uwagę, że Kurpie wobec „panów” nie tracą fantazji i nie przybierają tyle nie miedej postawy pokornej, lecz owsem, cznó było w ich zachowaniu się poczucie niezaleźności.

Taki oto był lud, na którym pokładano nadzieje co do dalszego rozwoju powstania i który wezwano w imię ojczyzny do walki. Nadzieje były usprawiedliwione, albowiem na przestrzeni wielu ml kwadratowych usposobienie ludności

J. IHNATOWICZ,

WOW, sklepy własne ul. Kopernika 1. 3, ul. Halicka 1. 11. BRAKOW, Sukiennice 1. 20. — CZERNIOWCE, Rynek 1. 2.

Ocet desinfekcyjny

silnie odświeżający i odwietrzający powietrze, używany w biurach, korytarzach i t. p. — Flakon 25, 50 et.

KADZIDEO ANTIMIAZMATYCZNE

radycznie oczyszczają powietrze, niszczy bakterje, szkodliwe zdrowiu; dają przyjemny i aromatyczny zapach. Używa się w saloonach, pokojach kąpielowych, mianowicie dziecięcych. — Flakon po 25 i 50 et.

Troiczki desinfekcyjne do kadzenia

radycznie oczyszczają powietrze. — Pudełko 10 et.

Troiczki desinfekcyjne do kadzenia

radycznie oczyszczają powietrze. — Pudełko 10 et.

Drobne ogłoszenia.

Doniesienia rozmaite

po 1/2 centa od wyrzu.
Meble żelazne po cenach modlitwie...

Koszule męskie po zł. 1.50-1.75, 2 i 2.50, kałesony, kołnierze, mankiety, skarpetki...

Regenerator, mleko, odmładzające...

Subjekt z dobrymi świadectwami...

Dwa krajobrazy dobrego pedala...

Młody człowiek, Polak, władający językami...

Różne meble używane są do nabywania...

oszniki bony francuskiej dla czterech...

KASY ogłotwione z pierwszorzędnymi...

PRZYBYLSKIEGO Handle wędlin pod 1.3 ulica Kr. kowska...

Porady we wszelkich sprawach podatkowych...

Ekono-u w silie wieku, praktycznie wykazujący...

MEBLE najlepsze, najelegantsze i najtańsze...

Otwarcie restauracji Podpisany ma zaszczyt donieść...

Restauracja i Handel wina, skład piwa okolicznego i Lillenfolda...

Przyrękające skrzętną usługę, nader dobrej potrawy i napoje...

WASKIE PONCZOCHY dla panów, młodych i starych...

Sciągnięto złota i srebra! Ponieważ c. i k. mennica srebra...

G. A. Sche'd'sche Affinerie Gold- und Silber-Geätz-, und Scheide-Anstalt...

Orzeczenie laboratorium chemicznego król. stoł. miasta Lwowa...

Niezrównana dobroć tych tutek dowodzi oboczne orzeczenie chemicznego laborator...

WINA Hegyalja, Tokajskie premiowane własnych zbiorów...

Mieszkania i sklepy po 1 cencie od wyrazu.

Dziękarska 21, 3 pokoje z przedpokojem, balkonem i kuchnią...

Przy ogrodzie Jeruzalem Kłainowska 3, pierwsze piętro...

Ladne i wygodne pomieszczenia nie w średnicie całe I. piętro...

2 pokoje z przedpokojem, kuchnią przy należycieściami...

Krasieki 16, front I. piętro, 7 pokoi, balkon i przynależności...

Lokal na mleczarnię, lub dwa sklepy, L. do najęcia...

Cztery pokoje z balkonem i kuchnią na pierwszym piętrze...

3 pokoje, balkon, przedpokój, kuchnia, spiżarnia...

3 pokoje, przedpokój, nia, kuchnia, weranda, szafki...

TYLKO Ajencja IMPRESSA Lwów, ul. św. Łazarza 1. 10.

Podaje najniższe ceny dla ogłaszających się w dzienniku h.

Zlecenia anonsów uskutecznią jak na lepiej — adres jak wyj.

HERBATĘ Familijną 1/2 kilo 1-80 i 2 zł.

Znakomite WYSIEWKI z herbat 1/2 kilo 1-40 i 2 zł. 1-70

Alberta Szkowrona Lwów, plac Marjański 1. 7.

Artysta - Rzeźbiarz Stanisław Roman Lewandowski

złotym medalem cesarskim w Wiedniu, dwoma medalami złotymi w Warszawie i Dyplome...

pracownię dekoracyjną i przyjmuje wszelkie roboty fasadowe w gipsie...

wapnie hydraulicznem i w kamieniu. Pomniki na cmentarz i do kościołów...

Ulica Trzeciego Maja liczba 10.

Najlepsze i najtańsze szkolne orkiestrowe i koncertowe SKRZYPCE...

cello, violce, cytry z bardzo silnym rezonansem, klarnety, fedy, oraz moje słynne HARMONIKI...

O Lederhofer, w Pradze. Brennegasse. Cenniki gratis.

Do pana Stefana Wierusz Niemojewskiego fabrykanta tutek cygarowych we Lwowie.

Z polecenia Magistratu z dnia 24. Marca 1892. Zbadalem n. destany przez pana papier cygarowy...

Tutki higieniczne S. W. Niemojewskiego nie zawierają żadnych szkodliwych składników.

JAN JARZYNA Jubiler i złotnik we Lwowie...

Najtańsze źródło zakupna i największy wybór firanek, portjer, zasłon koronowych...

W wiedeńskim magazynie „AU LOUVRE” Lwów, plac Kapitulny 1. 3.

„Ballabanówka” jest czystą żytnią, starą wódką...

Handel KAROLA BALLABANA we Lwowie.

PRAWDZIWE WODY WICHY

sa źródła, należące do rzędu francuskiego. Administracja: 8, Boulevard Montmartre w Paryżu.

CALASTINS, leczący zwir w moczni i bóleci pęcherza.

GRANDE GRILLE, słaboci wtróby narząd zóciowy.

HOPITAL, słaboci żółdka. Czerpane pod nadzorem reprezentanta rządowego.

PASTYLKI I SOLE NATURALNE sprzedawane w pudełkach metalicznych z pieczęcią kompanji.

Cena: 1 fr., 2 fr., i 5 fr. wo Lwowie w składzie wód mineralnych P. Mondroschewicza i w aptoce Piotra Mikotasa.

Kto chce nabyć dobre, domowej roboty koldry lub materace...

Józef Schuster Lwów, Kopernika 1. 7.

Więli wybór koców i obodników, ceny bezkonkurencyjne najniższe.

Cenniki gratis i franco. (Lwów Imprensa)

Franciszek Kępski Centralne Biuro pośrednicwa dla handlu, przemysłu, rolnictwa, ofcjalistów...

Dostawa oń. J. listów prywatnych wszelkich kategorii z najmiej i bez, nuczycieli...

Podroczny w zakupie i s rzędzą 40r ziemskich, lasów i górnictwa, realności...

Uskutecznią pożyczki dla Panów wojskowym od kapitana i Urzędników od 400 zł. pensji z jednym rezerwolem...

Uprząsa szanowna PT. Publiczność o łaskawo zgłoszenia. Listy prowincji za dołączeniem 5-centowej marki odwrotną pocztą zaslata.

Główny skład nafty ul. Sobieskiego 1. 1.

R. DITMAR we Lwowie, plac Marjański 1. 9.

otworzył dla wygody swoich p. t. odbiorców Filję składu nafty ul. Trybunalska 1. 10 pod „3 koronami”.

i sprzedaje tamże tak, jak w głównym składzie: 1 litr nafty salonowej podwójnie rafia 21 et. gospodarskiej bezpieczeństwa R. Ditmara 30.

Bezplatna odstawa do domu od 5 litrów począwszy. Telefon 226

Na żądanie Szan. publiczności zaprowadzitem sprzedaż asygnał na naftę, za okazaniem których wydawana będzie nafta w składach melch: ul. Sobieskiego i Trybunalska.

Handel załozony w roku 1750. Zupelnie świeży transport HERBATY CHINSKIEJ...

Nafta Zaopatrzwszy się podczas najtańszego letniego sezonu w znaczny zapas nafty...

Piotr Miączński we Lwowie, Sykstuska 47 2061 1-6

Odezwa!!! Jaż od 10 lat istnieje mój handel we Lwowie i to jedyny na całą Galicję...

Zachęcony listami chlubnymi, uprasza PT. nadal o łaskawe poparcie, tembardziej, iż obecnie nowych przedmiotów różnych z masy konkursowej...

Zawsze do usług Jan Jaszczyszyn, gmach teatralny. 2042 1-3

Prob. Kneippa oryginalna Biolizna zdrowia z trykotu czystego linaego.

Znakomita, pot wsiakajaca! L. Kapferer i Sp., Wiedeń, XVII., Ottakringerstrasse Nr. 20.

Składy główne: Jacek T. W. Braglewicz, Drexler i Syn, Brody: R. Lank, Drobokozel: Marjan Bałanda, Jarsław: Otto Förster et Comp.

Jedynie prawdziwe, jeżeli bielizna nosi podpis księdza proboszcza.

Apteczki domowe przeciwcholeryczne wedle przepisu i wskazówek Dra O. WIDMANA...

Apteka pod „srebrnym orłem” Zygmunta Ruckera we Lwowie. 1064 b 1-7

Apteczki te zawierają, prócz rozprawki Dra O. Widmana, wszelkie środki zapobiegawcze, jako też i niezbędne dla udzielenia pierwszej pomocy...

Cena apteczki wraz z opakowaniem 5 zł. w. a. Zamówienia z prowincji uskutecznią się odwrotną pocztą.

Skład w Przemysłu w aptece pod Gwiazdą n. t. Małkowskiego.

Ogłoszenie licytacji! Magistrat miasta Kołomyi podaje niniejszem do powszechnej wiadomości...

publiczna licytacja na dniu 20. października 1892 w sali radnej magistratu.

Cenę wywoławczą za przedmioty powyższe stanowi dotychczas pobierany czynsz roczny w kwocie 22.000 zł.

Oferty pisemne muszą być zaopatrzone w takie same warunki, jakie się składa przy ofertach ustnych.

Licytacja rozpocznie się w oznaczonym dniu o godz. 11 tej przed południem i zakończy się o godzinie 12. w południe.

Zatwierdzenie oferty zawisło od uchwały Rady gminnej; warunki licytacyjne przejrane być mogą w godzinach urzędowych w biurze burmistrza.

Kołomyja, d. 7. października 1892. A S E A N.

Magazyn futer P. CZAPCZYŃSKIEGO we Lwowie, ulica Halicka 1. 1. poleca na sezon: FUTRA męskie i damskie we wszystkich gatunkach i fasonach...

Handel HERBATY chińsko-rosyjskiej EDMUNDA RIEDLA

W Lwowie, plac Marjański 1. poleca zbioru majoego: kilo Congo 1-60, Sonobong czarna 3-30, zbiór majoowy 3-30, Kysaw czarna 4-30, Wysewki herbaolans 1-30, Wysewki z najlepszym herbat 1-60.

Zamówienia z prowincji wysyłają odwrotną pocztą. 1915 1-1

Środki anticholeryczne i desinfekcyjne APTKA JAKÓBA BEISERA

Lwów, ulica Karola Ludwika 1. 23. Wysełka na prowincję odwrotną pocztą.

VERITABLE BENEDICTINE. PRAWDZIWE LIKIERY BENEDICTINE

Opactwa Fecamp we Francji wytworzonego smaku, wzmacniającego, pomagającego trawieniu i obudzącego apetyt

Wymagać, aby etykieta kwadrata znajdowała się na spoczku butelki i własnoręcznie podpisem głównie dystrygującego opatrzoną.

Skład główny w FECAMP we Francji. Agencja główna w Paryżu, Boulevard Hausman 76.

Figułka BLANCARDA NA JODZIE ZELAZA WIEZIENNYM

Przebiegające równocześnie włośności Jodu i Żelaza, sągłami do skutku wyłączone we wszystkich rodzajach chorób...

Wskazanie: Janowski i Strzykowski, Sambor: Bukowczyk i Milewski, Sanok: J. Barański 983 1-7

Wskazanie: Janowski i Strzykowski, Sambor: Bukowczyk i Milewski, Sanok: J. Barański 983 1-7

Wskazanie: Janowski i Strzykowski, Sambor: Bukowczyk i Milewski, Sanok: J. Barański 983 1-7

Wskazanie: Janowski i Strzykowski, Sambor: Bukowczyk i Milewski, Sanok: J. Barański 983 1-7

Wskazanie: Janowski i Strzykowski, Sambor: Bukowczyk i Milewski, Sanok: J. Barański 983 1-7

Wskazanie: Janowski i Strzykowski, Sambor: Bukowczyk i Milewski, Sanok: J. Barański 983 1-7

Wskazanie: Janowski i Strzykowski, Sambor: Bukowczyk i Milewski, Sanok: J. Barański 983 1-7

Wskazanie: Janowski i Strzykowski, Sambor: Bukowczyk i Milewski, Sanok: J. Barański 983 1-7

Wskazanie: Janowski i Strzykowski, Sambor: Bukowczyk i Milewski, Sanok: J. Barański 983 1-7

Wskazanie: Janowski i Strzykowski, Sambor: Bukowczyk i Milewski, Sanok: J. Barański 983 1-7

Wskazanie: Janowski i Strzykowski, Sambor: Bukowczyk i Milewski, Sanok: J. Barański 983 1-7

Wskazanie: Janowski i Strzykowski, Sambor: Bukowczyk i Milewski, Sanok: J. Barański 983 1-7

Wskazanie: Janowski i Strzykowski, Sambor: Bukowczyk i Milewski, Sanok: J. Barański 983 1-7

Wskazanie: Janowski i Strzykowski, Sambor: Bukowczyk i Milewski, Sanok: J. Barański 983 1-7

Wskazanie: Janowski i Strzykowski, Sambor: Bukowczyk i Milewski, Sanok: J. Barański 983 1-7

Wskazanie: Janowski i Strzykowski, Sambor: Bukowczyk i Milewski, Sanok: J. Barański 983 1-7

Wskazanie: Janowski i Strzykowski, Sambor: Bukowczyk i Milewski, Sanok: J. Barański 983 1-7

Wskazanie: Janowski i Strzykowski, Sambor: Bukowczyk i Milewski, Sanok: J. Barański 983 1-7